

Hamburgerstraat 28 - Ten slotte

Toen in 1998 het eerste exemplaar van de Kantharosbundel werd aangeboden, waren de eerste voorbereidingen voor dit derde deel in de serie Recht te Utrecht al getroffen. Dat de Rechtbank te Utrecht zou gaan verhuizen, en wel van de Hamburgerstraat naar de Catharijnesingel, stond op dat moment immers definitief vast, al werd er nog steeds gespeculeerd over de datum waarop de verhuizing zou plaatsvinden.

Bij de keuze voor de schrijvers vormde uitgangspunt voor de redactie dat van degenen die een bijdrage aan de bundel zouden leveren het merendeel op een of andere wijze betrokken was bij de rechtspleging in het gebouw aan de Hamburgerstraat. In deze terugblik zijn dan ook geen bijdragen opgenomen van bijvoorbeeld de leden van de Centrale Raad van Beroep aan (nu nog) de Maliebaan, die in het gebouw aan de Catharijnesingel voor het eerst gaan samenwonen met de rechtbank. Deze beperking werd mede ingegeven door de omstandigheid dat al snel bleek dat de bundel veel omvangrijker zou worden dan aanvankelijk was beoogd.

De redactie heeft geen strakke richtlijnen aan de schrijvers willen geven voor de inhoud van hun bijdragen. Wel stond vast dat in de bundel in ieder geval ook historische aspecten van de Hamburgerstraat en de rechtspleging aldaar aan de orde moesten komen. De historie neemt in de serie Recht te Utrecht immers, zoals ook de eerste twee delen aantonen, een prominente plaats in. In deze bundel hebben de heer Hoekstra en mevrouw Vette de historische aspecten voor hun rekening genomen. De andere schrijvers hebben hun inspiratie vooral geput uit persoonlijke herinneringen. Het resultaat is een veelkleurig schilderij, zoals de redactie bij de aanvang van haar werkzaamheden ook voor ogen stond.

In de stukken komt zowel de menselijke kant van de rechtspleging, als de betrokkenheid van velen bij het wel en wee van de rechtbank als rechtsinstelling naar voren. Voor degenen die dagelijks in het gerechtsgebouw werkzaam zijn (geweest) moet het van bijzondere betekenis zijn dat zo velen de rechtbank aan de Hamburgerstraat beschouwen als 'hun' rechtbank.

Verder wordt veelvuldig stilgestaan bij het feit dat de Hamburgerstraat 28 een

bijzondere locatie is. Dat deze locatie ook door de 'buitenstaanders' als zodanig wordt ervaren, blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat de kunstenaar Theo Jansen in het kader van de openlucht tentoonstelling 'Panorama 2000' van het Centraal Museum te Utrecht voor zijn 'Urbani' het dak van de arrondissementsrechtbank uitkoos. Deze stadsbeesten stonden daar in de periode van 5 juni tot 3 oktober 1999 en waren met name goed te zien vanaf de Domtoren.

De redactie heeft met deze bundel herinneringen aan de Hamburgerstraat 28 willen vastleggen, waarin de menselijke kant van de rechtspleging voorop staat. Het zullen immers vooral deze herinneringen zijn die na het adieu van de Hamburgerstraat overblijven. Voor velen die de oude rechtbank kennen, uit hoofde van hun functie of als justitiabele, zal ook het besef van de historische betekenis van de Hamburgerstraat 28 niet snel vervagen. Vooral op verstilde momenten is deze historische betekenis bijna tastbaar. Dat geldt trouwens voor vrijwel iedere vierkante meter in de oude Utrechtse binnenstad.

Dat prof. mr. V.J.A. van Dijk in deze bundel een opvallende plaats inneemt, is niet verwonderlijk. Na Baron van Ittersum, die van 1858 tot 1909 President was van de Utrechtse Rechtbank, is hij met 15 jaar presidiaat namelijk de langst zittende president van de rechtbank. Bovendien waren de jaren waarin hij president was, zoals blijkt uit verschillende bijdragen in deze bundel, niet de meest rustige tijden in de geschiedenis van de rechtspleging.

Voor de redactie was de heer Van Dijk bij de totstandkoming van deze bundel een bron van inspiratie en een wijze raadgever. Verder maakte de redactie voor deze bundel wederom dankbaar gebruik van het advies van prof. dr. P. 't Hart, hoogleraar Utrecht Studies aan de Universiteit Utrecht.

Vrijwel iedereen die door de redactie is uitgenodigd om een bijdrage te leveren, heeft positief gereageerd. De redactie werd geïnspireerd door het enthousiasme van de schrijvers en is hen allen erkentelijk voor hun bijdragen.

Een bijzondere vermelding verdient mr. S. Boekman. Kort na de verzending van de drukproef bereikte de redactie het bericht van het overlijden van mevrouw Boekman op 23 januari 2000.

Net zoals dat het geval was bij de Kantharosbundel, verleende Linda Schorer secretariële ondersteuning aan de leden van de redactie en wel op de wijze, die zij van haar gewend zijn. Mr. B. van Breevoort en mr. F. Wildenborg zijn namens Kluwer behulpzaam geweest bij de uitgave. Tenslotte verleenden mr. N.J. Vette en mr. R.H. Koning steun bij het redigeren van de definitieve teksten. Hen komt

veel dank toe voor dit monnikenwerk.

De redactie hoopt dat u met plezier kennis heeft genomen van de inhoud van de bundel en dat met deze terugblik recht gedaan wordt aan de betekenis van Hamburgerstraat 28 in het verleden en aan de herinneringen die zo velen door persoonlijke gebeurtenissen dan wel door hun beroep aan deze plaats hebben.